

1 Korintiërs 11:26-34

De vorige keer toen ik hier de bidstond mocht leiden heb ik stilgestaan bij de vraag wat het betekent als er op onwaardige wijze het Avondmaal gevierd wordt. Ik heb toen uitgelegd dat het er niet om gaat of mensen waardig of onwaardig zijn, maar of de viering waardig verloopt. En daar was in Korinthe absoluut geen sprake van. Integendeel, de viering was een aanfluiting waarbij tijdens de maaltijd, waarvan de avondmaalsviering deel uitmaakte, de rijken zich – vergeef me het woord – volvraten en vol zuipten en er voor de armen niets meer over was.

Nu wil ik stilstaan bij een vers wat echt heel lastig is. Paulus zegt dat in de gemeente van Korinthe vanwege die onwaardige Avondmaalsviering veel mensen ziek worden of zelfs sterven. Er wordt in dit geval dus een direct verband gelegd tussen ziekte of overlijden en zonde. Voor zover ik weet is dit de enige plaats in het Nieuwe Testament waar er op deze manier gesproken wordt over ziekte.

Wel zijn er zowel in het OT als in het NT gevallen aan te wijzen waar de directe dood als straf op de zonde plaatsvond. In Numeri 16 lezen we bijvoorbeeld over de opstand van Korach, Datan en Abiram die in opstand kwamen tegen Mozes en daarom door de aarde werden opgeslokt.

In het NT lezen we hoe Annanias en Safira dood neervielen omdat zij logen over de opbrengst van het land dat zij verkocht hadden.

Bij deze beide voorbeelden zien we dat er een duidelijk verband is aan te wijzen. De dood volgt als een gevolg van een gedane persoonlijke zonde, waarbij de zondaren zelf sterven. Maar we mogen het niet omdraaien. Ieder sterven, of iedere ziekte zal wel een gevolg van zonde zijn.

Dat denken, dat er een direct verband bestond tussen zonde, ziekte en dood was in Bijbelse tijd echter niet ongebruikelijk.

Ook in de geschiedenis van Job zien we dat zijn vrienden menen dat er direct verband te vinden moet zijn tussen Jobs zonden en het lijden dat hem treft. Aan het eind van het Bijbelboek bestraft God Jobs vrienden omdat ze niet recht van God en ook niet van Job gesproken hebben (42:7).

Ook in Johannes 9:2 vroegen de apostelen aan de Here Jezus toen ze een blindgeboren man langs de kant van de weg zagen zitten: *Rabbi, wie heeft gezondigd, deze of zijn ouders, dat hij blind geboren is?* Ook de discipelen dachten dat er een wel een verband tussen de ziekte van deze man en zijn zonden bestond. Maar Jezus ontkent dat. *Noch deze man heeft gezondigd, noch zijn ouders, maar de werken van God moeten in hem openbaar worden.*

In Lukas 13 komt ook de vraag naar het verband tussen het lijden dat mensen treft en zonden naar voren. Enkele Galileeërs die verdacht werden van oproer zijn door Pilatus gedood tijdens het offeren in de tempel en hun bloed is vermengd met het bloed van de offerdieren. Op deze afschuwelijke situatie gaat Jezus in en Hij zegt: meent niet dat deze Galileeërs grotere zondaars

waren dan alle andere Galileeërs omdat zij dit lot hebben ondergegaan.

En dan gebruikt Hij nog een ander voorbeeld van een recent ongeluk. De toren van Siloam is omgevallen en daarbij zijn achttien mensen om het leven gekomen. De apostelen mogen niet denken dat deze slachtoffers schuldiger waren dan de andere inwoners van Jeruzalem.

Wat we dus zien is dat op deze plaatsen waar lijden, ziekte of dood in verband wordt gebracht met zonde, God in het geval van Job en Jezus in de gesprekken met zijn discipelen, dit corrigeert.

Naar mijn idee zullen we daarom altijd heel voorzichtig moeten zijn als iemand of een samenleving getroffen wordt door een ramp, door ziekte, of door bijvoorbeeld een epidemie. Ik herinner me dat ooit in de nieuwjaarsnacht van het jaar 2000 naar 2001 een brand plaats vond in een café in Volendam, waarbij 14 mensen stierven en 200 mensen ernstig gewond raakten. Er was toen een predikant die in de media deze ramp als een oordeel van God betitelde. Hij had blijkbaar een afkeer van een feestende menigte in een café en wist met stelligheid te vermelden dat om die reden door God is ingegrepen. Naar mijn overtuiging trek je dan een te grote broek aan. De pastoor uit Volendam had het naar mijn idee beter begrepen. Hij gaf een groter getuigenis af door zijn meeleven te tonen en pastorale bijstand te verlenen aan de getroffen families.

Het lijkt erop dat in dit geval van Korinthe iets heel bijzonders aan de hand is. Terwijl de bijbel overal lijkt te zeggen dat er geen verband gelegd mag worden tussen lijden, ziekte en zonde, doet Paulus dit wel. Blijkbaar heeft God hem dit in dit bijzondere geval geopenbaard.

Die gemeente van Korinthe heeft de viering van het heilig Avondmaal tot een aanfluiting gemaakt. Omdat het Avondmaal een instelling van God is, een sacrament, weegt dat blijkbaar heel zwaar. Aan de tafel waar we belijden dat iedere deelnemer van genade leeft en vergeving nodig heeft, wordt door de Korinthiërs wel onderscheid gemaakt tussen arm en rijk. Als er ooit een plaats is waar echt niemand een streepje voor heeft, dan wel aan de Avondmaalstafel. Rijken, armen, voorgangers, oudsten, mannen en vrouwen delen in het hetzelfde heil. Daarin is geen onderscheid. Van die Korinthiërs zegt Paulus nu dat ij het lichaam – dat is de gemeente van Christus – niet onderscheiden. En blijkbaar neemt God dit zo hoog op dat hij de gemeente tuchtigt. Er worden mensen ziek en er sterven zelfs mensen. Maar ook nu moeten we goed lezen. De gemeente wordt onder het oordeel getuchtigd, opdat zij niet met de wereld veroordeeld zou worden.

Met andere woorden, het doel van de tuchting is dat er bekering plaats vindt, zodat de gemeente niet onder het oordeel zal vallen. Ik heb al wel eens vaker gezegd dat het woordje ‘tuchtigen’ afkomstig is van het Duitse ‘ziehen’ wat trekken betekent. Tucht heeft tot doel mensen weer naar God toe trekken opdat er bekering plaatsvindt. Zo is ook de kerkelijke tucht bedoeld als mensen zondigen. Er kan een strafmaatregel nodig zijn om mensen een taak te ontnemen of zelfs de toegang tot het Avondmaal te ontzeggen. Maar het doel moet altijd zijn dat de persoon weer naar

God getrokken wordt. En datzelfde geldt ook als God tuchtigt. God wil de gemeente van Korinthe heen en weer schudden. Wakker maken en het middel is deze keer ziekte en sterfgevallen. Maar het feit dat er mensen sterven wil niet iets zeggen over het eeuwig behoud van deze mensen. Het al dan niet behouden zijn van deze mensen die onder deze tuchtiging stierven bepaalt God. De gemeente kan gestraft zijn, maar de gestorven mensen kunnen behouden zijn als ze in de Here Jezus geloven.

Wat kunnen we samenvattend zeggen:

- In de bijbel komt de dood als straf op zonde voor.
- In de bijbel wordt op verschillende plaatsen een verband tussen lijden, ziekte en zonde ontken.
- In de bijbel wordt door Paulus één keer wel een verband gelegd, blijkbaar omdat hij dat van God geopenbaard heeft gekregen.

En daarom zullen we, als wij te maken hebben met ziekte, lijden en sterven in de gemeente heel voorzichtig moeten zijn met een verband leggen met zonden in de gemeente. We laten het oordeel aan de Here God over en gaan met onze medemensen die getroffen worden door ziekte, lijden of rouw om zoals de Here Jezus deed. Hij was met ontferming bewogen, Hij toonde compassie en liet regelmatig als richtingaanwijzer naar Zijn Koninkrijk dat komt zien dat er een eind gaat komen aan alle gebrokenheid door zieken te genezen en doden op te wekken. Daar gaat het heen. Er zal afgerekend worden met alle gebrokenheid, met alle ziekte en met de dood. Daar staat Jezus garant voor. En laten wij daarom maar in deze tijd van corona in Zijn naam tot de Vader gaan en onze priesterlijke taak opnemen door te bidden om de verlossing van het kwaad dat over onze samenleving is gekomen.

AMEN